

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2019-20122

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Ivana Šimková

**Didaktické aspekty distančního vzdělávání u žáků
základních škol se specifickými poruchami učení v okrese
Hodonín**

Praha 2022

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lukáš Stárek Ph.D., MBA, DBA

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED PART TIME STUDIES

2019-2022

BACHELOR THESIS

Ivana Šimková

**Didactic aspects of distance education for primary school
pupils with specific learning disabilities in the Hodonín
district**

Prague 2022

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Mgr. Lukáš Stárek Ph.D., MBA,
DBA

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 20. února 2022

Ivana Šimková

.....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Mgr. Lukáši Stárkovi Ph.D., MBA, DBA, za metodickou pomoc a připomínky, které mi poskytl při zpracování této závěrečné práce.

Anotace

Bakalářská práce popisuje kompletní pojetí distančního vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín. Nejprve je definován pojem didaktika, popsány didaktické metody a nejužívanější způsoby. Následně je rozebrána problematika vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení. Empirická část je provedena v kvantitativním pojetí výzkumu prostřednictvím dotazníkového šetření. Zde je cílem zjistit, zda je distanční výuka náročnější pro žáky se specifickými poruchami učení.

Klíčová slova

Didaktika, distanční, internet, specifické poruchy, škola, vzdělávání, žáci

Annotation

The bachelor thesis describes the complete concept of distance education of pupils with specific learning disabilities in the Hodonín district. First, the concept of didactics is defined, didactic methods and the most used methods are described. Subsequently, the issue of educating students with specific learning disabilities is discussed. The empirical part is carried out in the quantitative concept of research through a questionnaire survey. The aim is to find out, whether distance learning is more difficult for pupils with specific learning disabilities.

Keywords

Didactics, distance, education, internet, pupils, school, specific disorders

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DIDAKTIKA A JEJÍ POJETÍ	11
1.1 ORGANIZAČNÍ FORMA VÝUKY	12
1.2 VÝUKOVÉ METODY	14
2 METODY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	16
3 PROGRAMY PRO ON-LINE VZDĚLÁVÁNÍ	20
4 ŽÁCI SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ	24
PRAKTICKÁ ČÁST	30
5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	30
5.1 CÍL VÝZKUMU	30
5.2 VÝZKUMNÉ HYPOTÉZY	30
5.3 ZVOLENÍ VÝZKUMNÉ STRATEGIE	31
5.4 CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ	32
5.5 PILOTNÍ OVĚŘENÍ DOTAZNÍKU	34
5.6 VÝBĚR VÝZKUMU	34
5.7 PRŮBĚH VÝZKUMU	35
6 VYHODNOCENÍ A VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	36
7 SHRNU TÍ VÝZKUMU	48
8 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ	49

9 DOPORUČENÍ PRO PRAXI	51
ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	54
SEZNAM ZKRATEK	57
SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Žijeme v době, ve které informační a komunikační technologie pronikají do všech oblastí našeho života, především však do oblasti vzdělávání. Se spojitostí s onemocněním Covid-19 a následným uzavřením škol, se distanční výuka stala nedílnou součástí vzdělávání. Díky těmto technologiím, se usnadňuje práce pedagogů a studentů. Proto je důležité, pracovat s počítačem již od dětství a naučit děti hledat a zpracovávat potřebné informace. Základním předpokladem efektivního distančního vzdělávání je vybavenost informačně-komunikačními technologiemi, stejně jako je důležitá orientace ve výukových programech a nástrojích pro e-learning.

Tato bakalářská práce mapuje způsoby, metody a formy vhodné pro distanční výuku na základních školách. Slouží k zamyšlení na toto téma. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část je tvořena literární studií, která se zabývá didaktikou, vzdělávacími metodami, popisuje programy pro online výuku. Také jsou zde popsány specifické poruchy učení. Empirická část práce provádí kvantitativní šetření didaktických metod používaných u žáků se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín. Cílem výzkumného šetření je zjistit, zda je distanční výuka náročnější pro žáky se specifickými poruchami učení. Celkem bylo vyhodnoceno 106 dotazníků.

Složitý proces distančního vzdělávání pojímá natolik široký záběr, že touto prací nelze popsat všechny aspekty tohoto vzdělávání.

TEORETICKÁ ČÁST

1 DIDAKRIKA A JEJÍ POJETÍ

Didaktika – jak uvádí Skalková (2007), je slovo řeckého původu, znamená učit, vyučovat, poučovat, vykládat, dokazovat. Během vývoje společnosti se požadavky na výchovu a vzdělání měnily a tím se měnil i obsah didaktiky. V současné době není obecně přijatá definice didaktiky.

Obecná didaktika se zabývá obsahem vzdělávání a procesů vyučování a učení. Vedle didaktiky obecné, vznikly také didaktiky oborové což jsou také samostatné vědní disciplíny. Vývoj oborových didaktik souvisí se stále novými potřebami společnosti. Spolu s vývojem vědy a techniky se mění i vývoj didaktiky. Mění se nejen učivo, ale také pomůcky a didaktické materiály. V současné době je didaktika chápána jako samostatná vědní disciplína, je propojena s pedagogikou a to především s teorií výchovy. Osvojování si dovedností není jen otázkou vzdělávání, ale také společenskou. Uplatňují se různé formy procesů učení (např. masmédiá, rekvalifikační kurzy, distanční studium) (Skalková, 2007).

Didaktické zásady jsou podle Skalkové (2007), obecné požadavky, které spolu se základními zákonitostmi výuky a výchovnými a vzdělávacími cíli udávají její charakter. Tyto zásady řídí všechny oblasti výuky, a to učitelovu vyučovací činnost, formy výuky, metody výuky, materiální didaktické prostředky, poznávací činnost žáky, učivo a ostatní. Didaktické zásady jsou základem pro didaktická pravidla obsahující pokyny pro správný a efektivní průběh výuky. Didaktická pravidla konkrétně naznačují postup k cíli.

Přehled didaktických zásad:

- Zásady komplexního rozvoje osobnosti žáka
- Zásada vědeckosti
- Zásada individuálního přístupu k žákům
- Zásada spojení teorie s praxí
- Zásada uvědomělosti a aktivity

- Zásada názornosti
- Zásada soustavnosti a přiměřenosti (Kalhous, 2009)

Výukové cíle můžeme z praktické použitelnosti členit na cíle kognitivní (vzdělávací), efektivní (postojové), psychomotorické (výcvikové).

1.1 ORGANIZAČNÍ FORMY VÝUKY

Kalhous (2009) uvádí, že organizační forma výuky je jakýmsi uspořádáním vyučovacího procesu. Pro uspořádání výuky jsou důležitá hlediska „s kým a jak“ pracujeme (individuální výuka, hromadná výuka). Druhým důležitým hlediskem je „kde“ výuka probíhá (ve třídě, ve specializované učebně, v domácím prostředí).

Individuální výuka (Solfronk, 1991, s.20-21): - žáci jsou v jedné místnosti, jsou různého věku, různého stupně vědomostí, různého počtu.

- Jeden učitel vyučuje jednotlivé žáky
- Každý z žáků pracuje individuálně, žáci spolu navzájem nespolupracují.
- Učivo je stanoveno žákům individuálně, nemají společné materiály.
- Doby výuky není přesně dána ani v průběhu dne, ani během roku.
- Rozmístění žáků a předmětů ve třídě není nijak dáno.
- Individuální výuka se běžně používá např. v umělecké výchově, při tréninku sportovců, a individuálně jsou vedeny i různé formy distančního vzdělávání. Tato forma výuky je také běžná při doučování a při výuce cizího jazyka. (Kalhous, 2009)

Hromadná výuka - jak uvádí Kalhous (2009), používá se také výraz třídně hodinový a předmětový systém. Velkou výhodou je produktivní práce učitele, který vyučuje velké množství dětí. Náklady na hromadnou výuku jsou nižší. Jedná se o nejpoužívanější organizační formu školní práce.

- skupina žáků stejného věku
- Jasně daný rozvrh předmětů
- Frontální způsob výuky

Individualizovaná výuka – Daltonský laboratorní plán vytvořila učitelka H.Parkhurstová(USA), škola jako laboratoř, kde se pracuje na různých pokusech, experimentuje se při předem připravených úkolech podle učebních osnov což vyžaduje dokonale rozpracovaný obsah učební látky. Žáci získávají velkou zodpovědnost, motivace je vnitřní, musí pracovat vytrvale a zdolávat překážky (Kalhous,2009).

Projektová výuka-žáci nemají tradiční povinnost vyslechnout výklad učitele, zapamatovat si probíranou látku, umět ji použít. Řeší za pomoci učitele určitý úkol – projekt, vycházející z praktických potřeb (Kalhous, 2009).

Diferencovaná výuka – je podle Kalhous (2009), seskupení žáků do homogenních skupin, podle kritérií (úroveň inteligence, nadání, zájmů, místa bydliště apod.) jež pomohou učiteli lépe organizovat výuku. Vytvoření homogenních skupin (např. tříd pro talentované děti, tříd pro děti s postižením) poskytuje vhodné podmínky pro rozvoj jednotlivce. Účinnost pedagogické práce je zvýšena a vzdělávání zkvalitněno.

Skupinová a kooperativní výuka-eliminuje neschopnost přizpůsobit výuku individuálním potřebám a zájmům jednotlivých žáků. Třída rozdělená do menších skupin se přizpůsobí hlediskům jako jsou např. obtížnost činnosti, druh úkolu, zájem žáků, pracovní tempo, dovednost žáků apod. Kooperativní výuka vychází ze změn ve společnosti a v technologickém pokroku vzniku nových profesí (Kalhous,2009).

Týmová výuka – jedná se o spolupráci více učitelů v rámci flexibilních žákovských skupin. Zachovává se stabilní kmenová třída, která se rozděluje do různých týmů. (oborový tým, všeoborový tým, příležitostný tým)

Otevřené vyučování – organizuje se za pomoci tzv. týdenního plánu který vede především k větší odpovědnosti žáka za plánování vlastních úkolů a učení. Týdenní plán zahrnuje velké množství úkolů rozdělené na dvě skupiny. První skupinou jsou úkoly základní – pro všechny žáky stejné a povinné a druhé jsou doplňkové, které si žák vybere sám podle své potřeby nebo zájmu. Týdenní žák připravuje vyučující. Při volné práci se pracuje většinou v malých skupinkách a tomu je přizpůsobeno i uspořádání třídy. K dispozici je množství učebnic, pracovních listů, pomůcek a celá třída je jakýmsi učebním prostorem (Kalhous,2009).

1.2 VÝUKOVÉ METODY

Výukové metody jsou základní kategorií školní didaktiky a metodu chápeme jako takovou cestu k dosažení výukového cíle. Kalhous (2009) uvádí, že interakce učitel-žák je ve výuce prováděna prostřednictvím právě výukových metod. Je to vzájemná spolupráce, při které učitel akceptuje psychologické, somatické, sociální a individuální zvláštnosti žáka a žák se ztotožňuje se stanoveným výukovým cílem. Spolu pak ve výuce pracují mna dosažení vzdělávacího cíle. Jen v takto chápané vzájemné interakci učitele a žáka a jejím naplněním, dokážeme najít profesionální kvality učitele.

Klasifikace výukových metod podle I.J.Lernera, vycházející z charakteru poznávacích činností žáka při osvojování obsahu vzdělávání a ze základní charakteristiky činnosti učitele, který výuku organizuje.

- Informačně-receptivní metoda
- Reproductivní metoda
- Metoda problémového výkladu
- Heuristická metoda
- Výzkumná metoda

Metody dále rozdělujeme do dvou skupin:

Reproductivní metody (metoda 1 a 2) – žák si při nich osvojuje hotové vědomosti a na požádání je reprodukuje.

Produktivní metody (metoda 4 a 5), vyznačují se samostatným získáváním nových poznatků.

Do tzv. přechodné skupiny patří metoda problémového výkladu, jelikož zahrnuje jak prvky osvojování informací, tak prvky tvořivé činnosti (Kalhous, 2009).

Informačně-receptivní metoda – Kalhous (2009) uvádí, že jde o dosažení cíle předáváním hotových informací žákům. Používá se při výuce všech předmětů na základních a středních školách. Má formu výkladu, vysvětlování, ilustrace, popisu, tištěného textu, pomůcek, pokusů, poslechu, sledování atd. Didaktickou podstatou je

prezentace hotových informací učitelem a jejich uvědomělé vnímání a zapamatování si žáků. Každý žák potřebuje vlastní tempo a počet opakování a je nutno organizovat výuku tak, aby byly tyto požadavky akceptovány.

Reproduktivní metoda – je metodou organizovaného opakování způsobu činnosti. Její didaktickou podstatou je, že učitel sestaví systém učebních úloh pro činnost, která je již žákům známá prostřednictvím informačně-receptivní metody. Úlohy jsou plněny ústní reprodukcí, opakovacím rozhovorem, čtením, psaním, řešením úkolů, napodobováním, rýsováním atd. Tato metoda přetváří úroveň osvojení na rovinu porozumění poznatků. Ve vztahu k výuce je metoda informačně receptivní a reproduktivní neekonomičtější, neúčelnější a nejrychleji vede k cíli (Kalhous, 2009).

Metoda problémového výkladu-učitel zadá žákům takovou úlohu, na kterou neznají odpověď a tak se k ní musí za pomoci učitele dopracovat. Postupně se seznamují s jednotlivými fázemi řešení a tím se učí algoritmus postupu. Fáze:

- Vyjasnění, v čem problém spočívá a určení neznámých veličin
- Rozbor problému, hledání argumentů a informací potřebných k řešení
- Vytyčení postupu řešení
- Výběr řešení
- Ověření řešení a jeho potvrzení či vyvrácení

Heuristická metoda – k řešení problémového úkolu je nutná zkušenost s jednotlivými etapami procesu. Metoda také nazývána částečně výzkumnou. učitel konstruuje učební úlohy z okruhů učiva a zkušenosti žáků tak, aby pro žáky znamenal určitý rozpor a obtíž, aby od nich vyžadovaly samostatné řešení odpovídající některé z uvedených fází. Učitel postupně upozorňuje na problémy, protiklady a konfliktní situace a spolu se žáky určuje další kroky k řešení problému. Podmínkou je rovnováha mezi aktivitou učitele a žáků (Kalhous, 2009).

Výzkumná metoda – podle Kalhouse(2009), vyžaduje od žáků samostatné hledání a řešení problémového úkolu. Učitel má za úkol vybrat požadovanou učební úlohu, zajišťující u žáků komplexní tvořivé aplikace vědomostí a zkušeností, či výběru již upevněných algoritmů různých řešení. Učitel a jeho aktivita je u této metody v pozadí.

2 METODY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Podle metodického doporučení pro vzdělávání distančním způsobem (MŠMT, 2020) může distanční vzdělávání probíhat formou on-line nebo off-line výuky. Škola se vždy přizpůsobí individuálním podmínkám a možnostem jak žáků, tak personálnímu a technologickému vybavení školy.

On-line výukou označujeme výuku na dálku, která probíhá převážně prostřednictvím počítačové technologie a internetu. Tuto formu výuky můžeme dále dělit na synchronní a asynchronní. Při synchronní výuce využívá vyučující obvykle některou z komunikačních platforem v tom stejném čase. Do této skupiny se připojí celá třída, dle stanoveného rozvrhu a všichni tak plní úkoly ve stejném čase, za stejných pravidel a na stejném úkolu. Učitel tak má dobrý přehled o průběhu výuky, které je pro všechny žáky stejně časově náročné a do kterého mohou i oni sami přímo zasahovat dotazy nebo komentáři, podobně jako ve školní lavici. Nevýhodou jsou vcelku velké požadavky na technické vybavení a internetové připojení. Pro žáky základních škol, však není vhodné synchronně vyučovat po dobu celého rozvrhu, vzhledem k hygienickým zásadám práce s počítačem u tak mladých lidí, především jde o dlouhodobé sledování monitoru a sezení v jedné poloze u počítače, klesá i schopnost udržet pozornost (MŠMT, 2020).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve svém manuálu (2020) uvádí, že asynchronní výuka dovoluje žákům pracovat ve svém zvoleném čase, vlastním tempem. K zadávání úkolů a ke zpětné vazbě zde využívají různé komunikační platformy, emaily a aplikace. Nevýhodou je, že učitel nemá přehled nad výukou, velký vliv u asynchronního vzdělávání má také rodinné zázemí a pomoc rodiny s výukou. Zvláště u malých žáků je nevýhodou absence přímé komunikace s učitelem a také sociální kontakt se spolužáky a kamarády.

Off-line výuka je způsob distančního vzdělávání, který neprobíhá přes internet a při kterém není potřeba digitálních technologií. Jedná se hlavně o samostudium v domácím prostředí, úkoly se plní převážně vypracováním zadaných témat z učebnice, pracovních listů, pracovních sešitů apod. Tyto úkoly mohou být zadávány prostřednictvím týdenních plánů, telefonicky, písemně, ojedinele i osobně. Tato forma výuky je

náročnější pro učitele v oblasti monitoringu a reflexe zapojení žáků a zpětné vazby k jejich vzdělávání (MŠMT, 2020).

Podle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (2020) je na každém učiteli, aby si zvolil formu výuky podle svých možností s přihlédnutím na potřeby svých žáků. Ať už se bude jednat o výuku off-line nebo on-line, vždy je důležité monitorovat jednotlivé žáky, jejich zapojování se a být schopen poskytnout individuální konzultace a podporu při studiu. Cílem je, aby všichni pracovali přiměřeně svým možnostem a podmínkám. Velmi důležité jsou individuální konzultace, které by měly být nabízeny všem a v takové formě, aby byly pro všechny žáky dostupné a efektivní. Ať už se bude jednat o telefonické rozhovory, emaily, online chat, či za dodržení bezpečnostních opatření osobní setkání.

Distanční vzdělávání na prvním stupni základních škol, bere především ohled na věk a dovednosti žáků. Má svá specifika a proto potřebu důkladnou přípravu, individuální přístup, reflexi a flexibilitu. Zvláště pro nižší ročníky je nutnost zapojení rodiče do vzdělávání vzhledem k tomu, že žáci v tomto věku ještě nedokáží pracovat samostatně a zodpovědně přistupovat k zadaným úkolům. Rovněž míra digitální gramotnosti u těchto dětí nedosahuje požadované úrovně. Je proto vhodné, prvky komunikace přes školní informační systém zapojit do běžné výuky ve škole a tím umožnit co nejméně stresující přechod na případnou distanční výuku (MŠMT, 2020).

Na prvním stupni by proto měla být forma distančního vzdělávání jakýmsi kompromisem, a představovat kombinaci výuky synchronní, asynchronní a také obsahovat prvky výuky off-line výuky. Není vhodné dětem nastavit výuku tak, že budou online připojeni po celou dobu výuky dle rozvrhu, stejně tak je vzhledem k věku a schopnostem nevhodné zasílání týdenních úkolů k samostatnému vypracování do termínu odevzdání. Je velmi důležité, udržovat s žáky pravidelný – nejlépe každodenní kontakt. Žákům jasně stanovit pravidla, povzbuzovat je, podporovat a reflektovat. Zpětná vazba je velmi důležitá pro posilování a motivování (MŠMT, 2020).

Distanční vzdělávání na druhém stupni již může probíhat zcela online. Vhodně zvolená kombinace synchronní a asynchronní metody s ohledem na samostatnost. Na druhém stupni je již samozřejmostí základní dovednost ve využívání školního informačního

systemu a digitálních technologií. Synchronní výuka .by však ani tady neměla přesahovat 3 hodiny za sebou. Různorodost úkolů by měla udržet žáky v zabavené a v postřehu. Pro týmové a projektové práce je možno využívat velkou škálu komunikačních programů. Vzhledem v věku žáků, již není možné žádat presenci rodičů při vzdělávání. Je však na místě, požádat je o zpětnou vazbu, zda je výuka pro individuálního jedince vyhovující. Je důležité, aby dětem zbyval čas na koníčky, záliby a na odpočinek (MŠMT, 2020).

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, dle metodického doporučení MŠMT, by mělo probíhat za poskytnutí podpůrných opatření, na které mají tito žáci nárok. Tyto opatření spočívají mimo jiné v:

- Poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- Úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- Předmětu speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence
- V úpravě očekávaných výstupů vzdělávání
- V použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- Vy využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka nebo přepisovatele pro neslyšící

Dále možnosti využití školního poradenského pracoviště, buď jako konzultace, tak i jako poskytování péče speciálního pedagoga a školního psychologa. Rodič by měl být školou obeznámen o těchto možnostech a o způsobu, jakým jich může využívat. Školní poradenské pracoviště se v této souvislosti zaměřuje především na poskytování podpůrných opatření pro žáky se SVP, na podporu jejich vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí, stejně jako těm, z odlišnými životními podmínkami. Pokud vybavení školy dovoluje, jsou žákům školy s SVP zapůjčeny kompenzační pomůcky, speciální učebnic, učební pomůcky a jiné pomůcky, které má žák uvedené v doporučení ze školského poradenského zařízení. Může se jednat např. o tablet, notebook, speciální klávesnice, pomůcky pro rozvoj čtení, psaní apod. Podmínkou však je, že v případě odcizení či poškození je zákonný zástupce povinen zapůjčené pomůcky uhradit. Vše na základě smlouvy, která by měla být sepsána při zapůjčení (MŠMT, 2020).

I distanční formu vzdělávání škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu. Dle zkušeností z jara 2020

se však ukázalo, že v případě vzdělávání na dálku není vhodné vzdělávat žáky v plném rozsahu plánů pro prezenční výuku. Doporučeno je zaměřit se na aplikaci znalostí a dovedností, tak aby žák dokázal nové znalosti využívat při řešení nových situací. Na základních školách je vhodné věnovat se především na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce (MŠMT, 2020).

Při krátkodobé distanční výuce, jako je např. karanténa třídy na 14 dní, je vhodné zaměřit se na průřezová témata propojující více vzdělávacích oblastí, nebo zvolit distančně snadněji proveditelná témata. Témata, která se hůře zpracovávají distančně, se mohou odsunout na později. Dlouhodobý zákaz prezence žáků ve školních lavicích, což je déle než 2 týdny, je potřeba dávat přednost vzdělávací oblasti ŠVP, se zaměřením na očekávané výstupy podle RVP a věnovat se tak především všeobecným profilovým předmětům (MŠMT, 2020).

3 PROGRAMY PRO ONLINE VZDĚLÁVÁNÍ

Školní informační systém – nástroj pro komplexní školní agendu, evidenci žáků, matriky, rozvrhy hodin, klasifikaci, komunikaci mezi učiteli, rodiči i žáky apod. Mezi nejvíce využívané školní informační systémy patří Bakaláři, Edupage, Škola online, Edookit, iŠkola, ežakovka, aj. Pokud má škola svůj informační systém, všem žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům jsou přiděleny účty a k nim také přístupové údaje. Hesla by měl každý znát, stejně jako by měl každý ovládat aspoň základní funkce, tak aby se žáci mohli okamžitě zapojit do výuky na dálku, jeli to potřeba. Systémy pro řízení výuky jsou nástroje pro organizaci online výuky, slouží také jako komunikační kanál, uložště materiálů a obsahů v takové míře, která odpovídá okolnostem. Jednotná komunikační platforma je nezbytná k nastavení pravidel komunikace a spolupráce na zadaných úkolech. Je vhodné využívat právě školních informačních systémů jako jsou Bakaláři, Škola Online, Edupage, Edookit, iŠkola apod. a dále také systémů pro řízení výuky (learning management systems -LMS) což jsou MS Teams, Google Classroom, Moodle, Zoom, či balíčky pro komunikaci a spolupráci G-Suit, Office 365 Education, a jiné (MŠMT, 2020).

Bakaláři – komplexní a modulární. Systém Bakaláři obsahuje veškeré moduly nutné nejen pro správu školy. Program je určen jak pro management školy, tak pro jednotlivé pracovníky, rodiče i žáky. Mezi moduly najdete přehlednou Evidenci žáků a školních zaměstnanců i Školní matriku. Komunikaci mezi školou a rodinou napomáhá Internetová žakovská knížka. Pracovníci škol jistě ocení světový unikát-jediný plně interaktivní Generátor rozvrhu hodin, který pracuje rychle a efektivně. Samozřejmostí je Elektronická třídní kniha včetně tematických plánů. (www.bakalari.cz)

Škola online-škola online je moderní školní informační systém, který umožňuje rychle a efektivně zpracovávat veškerou školní agendu při zachování vysokého uživatelského komfortu. jedná se o webovou aplikaci, což znamená, že je dostupná 24 hodin denně prostřednictvím internetu, a to při využití pouze běžného webového prohlížeče bez nutnosti jakékoliv další instalace. Výukové zdroje-se školou online si můžete začít budovat svůj osobní sklad výukových materiálů. prezentace, elektronické učebnice můžete následně jednoduše využít ve svých hodinách, nebo je dokonce

zpřístupnit svým žákům. Skrze aplikaci můžete zadávat k vypracování i domácí úkoly či testy. ty se automaticky vyhodnotí a získané známky se zapiší do hodnocení.

Komunikace-potřebujete něco rychle sdělit svým kolegům, žákům nebo jejich rodičům? Chcete jim poslat SMS či e-mail? Škola online nabízí jednoduchý způsob, jak je oslovit. u zpráv odesílaných v rámci školního informačního systému máte jistotu 100% doručení, a navíc můžete sledovat, i kdo si zprávu ji přečetl. (www.skolaonline.cz)

Edupage-ucelený školní systém. Edupage nabízí cloudové řešení školního systému. Je plně integrovaný s našim světově známým programem na tvorbu školních rozvrhů. Dobrý rozvrh je klíčový pro většinu školních úkolů – od zadávání učiva, sledování docházky, objednávání místností, přidělování domácích úkolů až po e-learning. Protože se rozvrh mění denně, jeho hladká integrace s ostatními procesy ve škole je nezbytná. Edupage poskytuje mnoho funkcí. Můžete si vybrat jen některé, ale krásu synergie pocítíte, až když začnete používat několik funkcí nebo ideálně všechny. Interaktivní hodiny-své učební materiály můžete prezentovat na tabuli nebo na projektoru. Žáci se k vaší prezentaci připojí mobilem a mohou odpovídat na otázky z prezentace. Edupage odpovědi vyhodnotí a uloží je do výsledků.

Edupage vám nabízí výkonný komunikační systém. Rodiče, žáci a učitelé spolu mohou komunikovat prostřednictvím zpráv. Uživatelé mobilní aplikace budou na nové zprávy ihned upozorněni oznámením. (www.edupage.org)

Edookit-ve spolupráci se školami jsme vytvořili kompletní informační systém pro MŠ, ZŠ, SOU, SOŠ, gymnázia a VOŠ. Zjednoduší vám administrativu a usnadní komunikaci ve škole. Včetně progresivní mobilní aplikace. (www.edookit.com)

MS Teams-bezpečná komunikace-spojíte se, učte se a spolupracujte bezpečně se studenty, školami a širší komunitou prostřednictvím volání, schůzek a chatu včetně chatu s dohledem pro studenty. Poutavější učení vytvářejte zajímavá zadání a přizpůsobená výuková prostředí pomocí Office a dalších aplikací, webu a obsahu. (<https://www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-teams/group-chat-software/>)

Google Classroom-učebna je bezplatná služba pro školy, neziskové organizace a všechny, kdo mají osobní účet Google. Učebna studentům a učitelům usnadňuje

vzájemné spojení uvnitř škol i mimo ně. Učebna šetří čas a papír a můžete v ní snadno vytvářet kurzy, zadávat úkoly, komunikovat a mít vše přehledně uspořádané.

Používání učebny má mnoho výhod:

- Snadné nastavení – Učitelé mohou studenty buď přidat přímo, nebo studentům poslat kód, jehož pomocí se mohou do kurzu zapsat sami. Nastavení zabere jen pár minut.
- Úspora času – Jednoduchá práce s úkoly bez využití papíru učitelům umožňuje úkoly rychle vytvářet, kontrolovat a hodnotit na jednom místě.
- Přehledné uspořádání – Studenti vidí všechny své úkoly na jedné stránce a výukové materiály (dokumenty, fotky a videa) se automaticky řadí do složek na Disku Google.
- Lepší komunikace – Učebna učitelům umožňuje v mžiku studentům kurzu poslat oznámení nebo v kurzu zahájit diskusi. Studenti spolu mohou ve streamu sdílet zdroje informací nebo odpovídat na otázky.
- Zabezpečení – Stejně jako ostatní služby Google Workspace for Education ani Učebna neobsahuje žádné reklamy a váš obsah ani data studentů nevyužívá k reklamním účelům. (www.classroom.google.com)

Moodle-je softwarový balíček pro tvorbu výukových systémů a elektronických kurzů na internetu. Moodle je poskytován zdarma jako otevřený software spadající pod obecnou veřejnou licenci GNU. (www.moodle.org)

Zoom-Zoom Video Communications je americká softwarová firma poskytující služby vzdálené konference. Byla založená v roce 2011 a sídlí v San José v Kalifornii. Poskytuje službu vzdálené konference kombinující video-telefonii, online schůzky, chat a mobilní spolupráci. (www.zoom.us)

G-Suite-Díky G Suite (dříve Google Apps) získáte v jedné službě komplexní balík on-line aplikací: pošta, plánovací kalendář, sdílený disk a sdílené dokumenty, videohovory a videokonference, chat, e-mail-a můžete tak snadno a pohodlně pracovat kdekoli a z libovolného zařízení – počítač, notebook, mobilní telefon či tablet. G Suite (dříve Google Apps) snižuje náklady na IT až o 70 % a dává zaměstnancům výkonné nástroje pro výrazné zvýšení efektivity práce. Je to plnohodnotná náhrada Microsoft Office – získáte textové dokumenty, tabulky, prezentace. Máte umístění na vlastní doméně. Získáte centrální správu svých uživatelských účtů. Komunikujete v češtině. Garantujeme maximální bezpečnost a 99,9 % dostupnost. Máte k dispozici spolehlivé a bezpečné on-

line aplikace všude tam, kde právě se svým týmem pracujete. Získáte spolehlivý e-mail. Máte k dispozici sdílené on-line úložiště. Získáte kalendář pro plánování. Využijete Google Dokumenty pro spolupráci s kolegy.

Office 365 Education Budujte spolupráci ve třídě, spojte s komunitami profesionálů zaměřených na výuku a svými kolegy pomocí Office 365, který zahrnuje Microsoft Teams a je pro celou školu zdarma. Získejte přístup a podporu potřebnou pro vytvoření bezpečného a zabezpečeného kolaborativního výukového prostředí. Protože všechny školy na celém světě reagují na hrozbu COVID-19, je potřeba nástrojů pro vzdálenou výuku doslova naléhavá. Microsoft Teams je digitální hub, který shromažďuje konverzace, obsah, zadání úloh a aplikace na jednom místě, čímž umožňuje učitelům vytvářet živé výukové prostředí. Připravujte aktivity zaměřené na spolupráci ve třídě, zapojte se do vzdělávacích komunit a komunikujte s kolegy – to vše z jediného prostředí a pro vyučující a studenty zcela zdarma. Pro usnadnění přechodu na vzdálenou výuku jsme vytvořili zdroje, školení a jednoduché příručky, které snad pomohou školám, pedagogům, studentům a jejich rodinám se ve vzdálené výuce snáze orientovat. (www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-teams/group-chat-software)

4 ŽÁCI SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ

Podle Zelinkové (2003) jsou specifické poruchy učení charakterizovány jako heterogenní skupina potíží, které se projevují při školních dovednostech jako je čtení, psaní, matematika, komunikace či sociální interakce. Intelekt nemá na specifické poruchy učení vliv, bývá průměrný, často až nadprůměrný. Specifické poruchy učení se rozdělují do základních kategorií, patří sem dysexie-porucha čtení, dysortografie – porucha pravopisu, dysgrafie – porucha psaní, dyskalkulie–porucha počítání, dyspraxie-porucha schopnosti manuální obratnosti, dyspinxie–porucha výtvarných schopností a dysmúzie–porucha hudebních schopností. V zahraničí je mnohdy termínem dyslexie označována porucha zahrnující čtení i psaní. Mezinárodní klasifikace zahrnuje SPU mezi poruchy psychického vývoje (F80-F89). Kategorie F81 je označována, jako „specifické vývojové poruchy školních dovedností“.

Velmi často se SPU propojují, nejčastější kombinací je dyslexie, dysortografie a dysgrafie. Mohou se však vyskytovat i izolovaně. Přidružené mohou být také obtíže s poruchou pozornosti a koncentrace na úkoly a povinnosti. Tyto poruchy mají často vliv na plánování, realizace a ukončení těchto prací. Výrazně ovlivňující proces učení jsou syndromy poruchy pozornosti (ADD) a syndromy poruchy pozornosti s hyperaktivitou (ADH). Tyto poruchy se diagnostikují na základě odborného vyšetření (Zelinková,2001).

Komunikační schopnosti žáků se SPU, jak uvádí Zelinková (2003), bývají často také s obtížemi. Jako typický je logopedický nález artikulační neobratnost, což znamená, že žák často sice dokáže správně artikulovat jednotlivé hlásky i slova, ale artikulace složitějších nebo víceslabičných slov je obtížná, a tak dochází k přesmyčkám či zkracování těchto slov. Toto se promítá do srozumitelnosti mluveného projevu. Dalším častým logopedickým nálezem u dětí se SPU bývá specifická asimilace vyskytující se ve slovech s kombinací sykavek, nebo měkkých a tvrdých slabik. Souvisí to také se sluchovým vnímáním slov – oslabené sluchové percepcce. Všechny tyto jevy se poté projevují v písemném projevu specifickou chybovostí.

Mezi příčiny vzniku SPU se často uvádí dědičnost, nebo centrální poškození nervové soustavy jako např. lehké mozková dysfunkce, malformace, nerovnoměrně

vyzrálé mozkové struktury, či nerovnoměrně vyžívání centrální nervové soustavy. Podle Jucovičové a Žáčkové (2014) se na vzniku obtíží podílí oslabené funkce potřebné pro zvládnutí psaní, čtení a početních operací. Mezi tyto klíčové funkce patří zrakové vnímání(prostorová či pravolevá orientace, analýza a syntéza, zraková paměť či schopnost levo-pravého pohybu očí), sluchové vnímání (sluchová orientace, sluchové rozeznávání zvuků, tónů, hlásek, slov, vět), koncentrace pozornosti, paměť(zapamatování, uchování a vybavení si informací), myšlení (logické i abstraktní myšlení), řeč (artikulace, využití prostředků komunikac), matematické představy a motorické funkce(jemná a hrubá motorika, obtíže očních pohybů, obtíže motoriky mluvidel). Jedná se tedy o funkce kognitivní. Tyto uvedené funkce a procesy jsou na sobě vzájemně závislé a navzájem propojené. Jakékoliv narušení jednoho z nich se promítá do celé řady činností a dovedností.

Dyslexie – Dyslexii charakterizujeme jako specifickou poruchu čtení (Zelinková, 2003). Projevem je neschopnost naučit se číst běžnými výukovými metodami. Tato neschopnost může vést k negativnímu vztahu žáka ke čtení a knihám. Dyslexie postihuje základní znaky čtenářských výkonů, kterými je rychlost, správnost, technika čtení a porozumění čtenému textu.

Typická chybovost ovlivňující správnost čtení je záměna písmenek, které jsou si podobné svým tvarem-p-b-d, a-o-e, m-n, l-k-h. Nebo písmenek, které jsou si podobné zvukově-t-d, b-p, a-e-o. Nebo i písmen, které si nejsou podobné vůbec.

Stává se, že si dítě často nepamatuje, co četlo a také porozumění textu je závislé na úrovni poruch. Dítě s dyslexií se hůře orientuje v textu, a to především díky tomu, že se soustředí především na samotné čtení.

Pokud se čtení stane hlavním prostředkem ke vzdělávání, znamená dyslexie velký problém, jelikož dítě není schopno z psaného textu získat zkušenosti, popřípadě nabýt vědomosti.

Projev dyslexie – rychlost čtení může být postižena touto poruchou, tempo je pomalejší, nebo dítě jen slabikuje. Dále je postižena správnost čtení – zaměňování písmen, domýšlení slov a textu, porozumění textu.

Dysgrafie-Zelinková (2003) uvádí, že dysgrafie je forma specifických poruch učení, která zasahuje grafický projev, a to zejména psaní a jeho formální stránku. Za příčinu této poruchy považujeme poruchy jemné a hrubé motoriky. Problémy se psaním mohou také ovlivnit překážky ve zrakovém vnímání, prostorové orientaci, paměťové problémy, nebo zkřížená lateralita. Příčinou obtíží spojených s dysgrafií jsou vlivy vnitřní v podobě funkční poruchy motorických drah přenášejících signál z receptoru do centra v mozku a pak zpět k výkonnému orgánu. Dítě s dysgrafií má problém s osvojováním si, zapamatováním si a vybavováním si písmen. Velmi náročný je právě přepis či opis. Úhlednost písma, dodržení velikosti, sklonu a psaní na linku je také velmi náročné, písmo je neúhledné až nečitelné. Neuvolněná až křečovitá ruka, pomalé tempo psaní a nesprávný úchop pera či tužky jsou také velkou překážkou psaní. Projevem dysgrafie – postižena je především úprava psaného projevu, úhlednost a osvojování jednotlivých písmen (Zelinková, 2003).

Dysortografie – dysortografie je specifická porucha učení, která se projevuje v podobě obtíží v písemném projevu, a to ve dvou oblastech. Jednou z oblastí je zvýšený počet specifických dysortografických chyb a dále obtížemi v osvojování gramatického učiva a jeho následná aplikace. Mezi tyto specifické dysortografické chyby patří například rozeznávání krátkých a dlouhých samohlásek. V textu se vyskytuje chybovost v podobě vynechání či přidání písmen, slabik, slov nebo i vět. Časté jsou také přesmyky písmen nebo slabik, vynechání, přidávání nebo nesprávné umístění znamének, záměna zvukově podobných hlásek. Nesprávná výslovnost či artikulační neobratnost se promítá do písemného projevu. Díky chybovosti je snadná zvuková záměna podobných slabik, velmi složitým jevem je zde měkčení be/bě, pe/pě, ve/vě, me/mě a rozlišování měkkých a tvrdých slabik dy/di, ty/ti, ny/ni. Právě nesprávné rozlišování měkkých a tvrdých slabik je příčinou pravopisných chyb. Dítě s dysortografií nedodrží hranici slov v písemném projevu, slova spojuje nebo je nelogicky rozděluje. Projevem dysortografie je porucha pravopisu a to specifickými dysortografickými chybami (Zelinková, 2003).

Dyskalkulie – porucha matematických schopností. Charakteristickými projevy jsou problémy s orientací na číselné ose, záměny číslic, záměny čísel, neschopnost řešení matematických operací jako je sčítání, odčítání, násobení, dělení. Velké problémy přináší i prostorová orientace a pravolevá orientace. Projevem dyskalkulie je porucha

projevena v neschopnosti matematických operací, operací s čísly, negativně ovlivňuje matematické představy a prostorové představy (Zelinková, 2003).

Dyspraxie – jedná se o specifickou poruchu pohybové koordinace postihující hrubou i jemnou motoriku. Děti s dyspraxií mají problémy v každodenním životě při oblékání, hygieně, při používání příboru, zavazování tkaniček aj. Zasahuje i do oblasti vzdělávání, jelikož děti často mají problém poslouchat a zároveň psát, často trpí bolestmi hlavy. Příčinou dyspraxie může být i nerovnoměrné dozrávání centrální nervové soustavy. Tato porucha má často za následek špatné přijímání dítěte do kolektivu, volnočasových aktivit a zájmových kroužků. Snižuje kvalitu života dítěte. Projevem dyspraxie je nemotornost a neobratnost. Dítě se může působit jako líné, nevychované nebo neukázněné což je důsledkem psychických problémů, které dítě často má-připadá si méněcenné, bezmocné, k ničemu (Zelinková, 2003).

Dyspinxie – specifická porucha zasahující oblast vizuální a tudíž především kreslení, neschopnosti plošného zobrazování na papír a obtíže s kreslením. Projevuje se neobratností při práci s tužkou, pastelkami, barvami (Zelinková, 2003).

Dysmúzie – patří mezi specifické poruchy učení, která však na rozdíl od ostatních poruch, nemá až takový dopad na vzdělávání a život dítěte. Jedná se o poruchu receptivní i expresivní. Dítě nedokáže rozpoznat tóny či melodie, zároveň také tóny a melodie nedokáže reprodukovat. Projevem dysmúzie je především to, že dítě nemá smysl pro rytmus a tóny, neschopnost osvojení si orientace v notách, notové osnově, neschopnost zpěvu a hry na hudební nástroj (Zelinková, 2003).

Specifické poruchy učení mají velký vliv i na osobu jedince, zvýšená zátěž často působí na sociální a psychický vývoj což ovlivňuje chování dítěte. K dítěti se SPU se přistupuje individuálně, jinak než k dítěti bez této diagnózy a vzhledem k tomu, že si tyto obtíže plně uvědomuje on i jeho spolužáci, mohou se vyskytovat pocity méněcennosti, obtíže v navazování přátelství, v komunikaci (Jucovičová, Žáčková, 2014).

Předpona **DYS-** značí že je některá funkce špatná, deformovaná. Druhá část názvu poruchy je z řeckého označení dané funkce, která je postižena. Mezi dys-poruchy

nepočítáme pomalé osvojování dovedností číst, psát a počítat u dětí vývojově nezralých, u dětí s inteligencí na hranici mentální retardace. Jako poruchu nelze označovat výskyt pouze jednoho z projevů poruch učení, např. záměny dlouhých a krátkých samohlásek. Uvedené poruchy se neprojevují pouze v oblasti, kde je defekt nejvýraznější. Mají naopak řadu společných projevů. Objevují se větší i menší míře poruchy řeči, obtíže v soustředění, poruchy pravolevé a prostorové orientace, často je nedostatečná úroveň zrakového a sluchového vnímání i další obtíže. Mohou vznikat na podkladě lehkých mozkových dysfunkcí i z jiných příčin. Proto se pro poruchy čtení, psaní, pravopisu a matematických schopností užívá souhrnný název specifické vývojové poruchy učení. (Zelinková, 2003)

LMD – Lehké mozkové dysfunkce se vyskytují u dětí s průměrnou až nadprůměrnou inteligencí, u kterých se vyskytují poruchy učení či chování spojené s odchylkami funkce centrálního nervového systému, projevujícími se oslabením ve vnímání. Řeči, paměti, motoriky a pozornosti. Mezinárodní klasifikace nemocí z roku 1992:

F 80–F 89 Poruchy psychické vývoje

F 81 - Specifické vývojové poruchy školních dovedností

F 81.0 – Specifické poruchy čtení

F 81.1 – Specifické poruchy psaní

F 81.2 – Specifické poruchy počítání

F 81.3 - Smíšená porucha školních dovedností

F 81.8 - Jiné vývojové poruchy školních dovedností

F 81.9 – Vývojové poruchy školních dovedností nespécifikované. '' (Zelinková,2003, str13,14)

Poruchy učení a inteligence-z definice poruch učení vyplývá, že se tyto poruchy mohou objevovat souběžně s jinými defekty, nevznikají však na jejich podkladě. O dítěti se specifickou poruchou učení, např. s dyslexií, hovoříme při průměrné a lepší

inteligenci. U dětí s mentální retardací lze použít označení např. příznaky dyslexie, dyskalkulie atd. Je tomu tak proto, že mentální retardace sama o sobě je poruchou, která vzniká na podkladě organického poškození mozku. Je to porucha primární, která natolik ovlivňuje psychiku dítěte, že ji nelze zaměňovat se specifickou poruchou učení. (Zelinková, 2003, str14)

PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumný problém

Provedeme deskripci výzkumného šetření, které je zaměřeno na didaktické metody a způsoby distančního vzdělávání u žáků se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín. Distanční vzdělávání je v dnešní době aktuální téma, které je spojeno především s nemocí Covid-19. V únoru 2020 došlo k prvnímu náhlému uzavření škol ve snaze zabránit šíření nákazy. Distanční vzdělávání zprvu nemělo ucelenou metodiku a nebylo ani pro žáky povinné. I přesto se českým učitelům podařilo relativně rychle zavést jakýsi systém, vyhovující většině. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo přehledný manuál distančního vzdělávání, podle něhož si každý vyučující sestavil svou výuku tak, aby co nejvíce vyhovovala žákům i ostatním spolupracujícím pedagogickým pracovníkům. V manuálu jsou k nalezení doporučené vyučovací metody a organizační formy výuky a další didaktické prostředky, na základě kterých žáci mohou lépe získávat informace a své teoretické poznatky aplikovat v běžných situacích. Postupné technické vybavení škol umožňuje právě formu online výuky naprosté většině žáků. Školy postupně pořizují vybavení, programy, školní informační systémy, elektronické žákovské knížky a platformy pro výuku. Pro většinu žáků a učitelů se zdá být distanční výuka v dnešní podobě vyhovující, větší náročnost pozorujeme u vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení.

5.1 CÍL VÝZKUMU

Výzkumným cílem bakalářské práce je zjistit, zda je distanční výuka náročnější pro žáky se specifickými poruchami učení.

5.2 VÝZKUMNÉ HYPOTÉZY

Hypotézy nám pomáhají potvrdit nebo vyvrátit, zda existuje předpokládaná souvislost. Stanovené hypotézy budeme následně vyhodnocovat a přijmeme buď nulovou hypotézu, která vypovídá o tom, že mezi dvěma pozorovanými jevy není vztah, nebo

hypotézu alternativní která předpokládá vztah mezi dvěma sledovanými jevy. (Gavora. 1996)

Stanovené hypotézy:

- H1 Žáci se specifickými poruchami učení na základních školách jsou při distanční výuce vzdělávání častěji On-line formu než formou Off-line. Předpokládáme potvrzení H1 a to na základě odpovědí u otázky č. 3
- H2 Distanční vzdělávání je náročnější pro žáky se SPU než pro ostatní žáky. Předpokládáme vyvrácení H2 a to na základě odpovědí u otázek č. 6 a č. 10.
- H3 Pro žáky se specifickými poruchami učení na 1.stupni je distanční výuka náročnější než pro žáky 2.stupně. Předpokládáme potvrzení H3 a to na základě odpovědí u otázky č. 11.
- H4 Více náročné na přípravu distanční výuky jsou poruchy učení v českém jazyce než jiné poruchy učení. Předpokládáme potvrzení H4 a to na základě odpovědí u otázky č. 12.
- H5 Základní školy využívá pro On-line výuku platformu častěji MS-Teams než ostatní platformy. Předpokládáme potvrzení H5 a to na základě odpovědí u otázky č. 5.
- H6 Výuková metoda učení z textu je častěji používaná než metoda informačně-receptivní. Předpokládáme vyvrácení H6 a to na základě odpovědí u otázky č. 14.

5.3 ZVOLENÍ VÝZKUMNÉ STRATEGIE

Jak uvádí Hendl (2005), v sociálním výzkumu se uplatňují dvě základní formy výzkumu:

- Výzkum kvalitativní
- Výzkum kvantitativní

Výsledky získané oběma metodami výzkumu se doplňují, přispívají každý po svém k rozšíření znalostí o člověku a sociálním světě.

Výzkum kvalitativní – používá induktivní formy vědeckých metod, hloubkové studium jednotlivých případů, rozhovory, pozorování. Někteří metodologové popisují výzkum kvalitativní pouze jako doplněk kvantitativních výzkumných metod. Ostatní zase jako protipól či vyhraněnou výzkumnou pozici ve vztahu k jednotné vědě, postavené na přírodovědných základech. Není jediný obecně uznávaný způsob k vymezení kvalitativního výzkumu.

Výzkum kvantitativní – probíhá více strukturovaně, využívá deduktivní postupy. Vzorem kvantitativního výzkumu v sociálních vědách jsou metody přírodních věd, kde se předpokládá, že lidské chování se může měřit a předvídat. Při této výzkumné metodě se využívá náhodných výběrů, experimentů a náhodně vybraných sběrů dat pomocí testů, pozorování, nebo dotazníků. Koncepty získáváme měřením a dále tyto získaná data analyzujeme pomocí statistických metod, s cílem je explodovat, popisovat, ověřovat pravdivost našich představ.

Kvantitativní metoda bývá spojována s hypoteticko-deduktivním modelem vědy, sestávajícím z těchto základů:

1. Formálně se vyjádří určité obecné tvrzení, mající potenciál vysvětlit vztahy v reálném světě – teorie.
2. Dedukce, za předpokladu, že teorie platí, můžeme očekávat, že zde najdeme vztah mezi minimálně dvěma proměnnými X a Y-hypotéza.
3. Definice, co potřebujeme zjistit, pro pozorování X a Y- operační definice.
4. Provedeme měření.
5. Závěry o platnosti hypotézy-testování hypotézy.
6. Výsledek testování vztáhneme zpět k teorii – verifikace.

Měření musí být validní a spolehlivé. Hendl(2005)

S ohledem na zvolený cíl, jsem zvolila kvantitativní metodu-dotazníkové šetření. Výzkumné šetření se musí provádět na obecnější cílové skupině, nelze provést na jednotlivci vzhledem k tomu, že se tato problematika šetří na území celého okresu Hodonín. Dle Gavory(1996, s. 34–35) lze kvantitativním výzkumem vyjádřit

pozorované jevy v číslech, třídít je a vysvětlovat jejich fungování, změnu nebo u jevů predikovat jejich vývoj.

Dotazník-je podle Hendla(2005) jednou z nejvíce používaných metod kvantitativního výzkumu. Nevýhodou může být:

- tato metoda je příliš demokratická (respondent pouze volí z daných možností)
- je individualistická (neřeší problém)
- je statická (neuvažuje procesy)
- zdůrazňuje střední pozice (podstata statistického uvažování)
- opomíjí nefrekventované, ale kritické jevy
- problémem může být, že respondent nerozumí otázce
- lze realitu popsat v dotazníku?

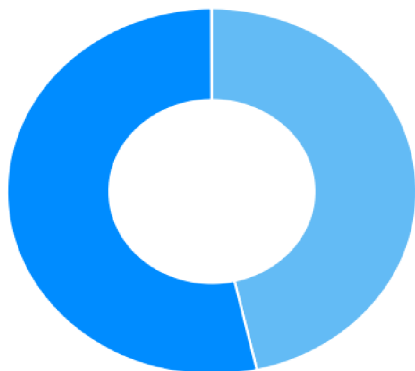
Při konstrukci dotazníku se vycházelo ze záměrů průzkumu, byly taktéž zohledněny poznatky z této oblasti. Dotazník byl sestaven tak, aby byly otázky jednoduché, vzbudily zájem respondentů a vedly k přesné odpovědi. Vyplňování nemělo respondenty odradit, nebo jinak negativně naladit. Počet otázek byl volen tak, aby bylo dosaženo cíle výzkumu, ale zároveň aby vyplňování nezabíralo příliš mnoho času.

5.4 CHAREKTERISTIKA RESPONDENTŮ

Respondent je účastník ankety, dotazovaný. Dotazníky byly zaslány elektronickou formou, Mezi výhody patří rychlost metody, nízké náklady, menší náročnost na organizaci šetření. Soukromí při vyplňování dotazníku může zvýšit upřímnost odpovědí.

Nevýhodou může být nereprezentativnost získaných odpovědí a nízká návratnost.

Dotazováno bylo 198 respondentů, z toho dotazník dokončilo 106 dotazovaných. Návratnost dotazníku je tedy 53,5 %.

Celkem bylo osloveno 198 respondentů

- Pouze zobrazeno 92 dotazníků (46,5 %)
- Dokončeno 106 dotazníků (53,5 %)
- Nedokončeno (0,0 %)

5.5 PILOTNÍ OVĚŘENÍ DOTAZNÍKU

Pilotní ověření dotazníku se provádí za účelem prozkoumat srozumitelnost formulovaných otázek dotazníku a možných odpovědí. Pilotní ověření dotazníku bylo realizováno na malém vzorku respondentů, který činilo 8 pedagogů běžné základní školy. Na základě jejich podnětů se muselo upravit formulování některých otázek,

5.6 VÝBĚR VÝZKUMU

Výzkum se zaměřuje na základní školy v okrese Hodonín. Výstup šetření porovnává zkušenosti učitelů distančního vzdělávání na zmíněných středních školách.

Sběr dat byl proveden prostřednictvím dotazníkové šetření. Písemným kladením otázek a stejně obdržených odpovědí od respondentů, zkoumá vnější jevy, které lze objektivněji posoudit. Dotazník je sestaven z nestruturovaných (otevřených) a

strukturovaných (uzavřených) otázek. Obsahová část dotazníku vychází z odborné literatury, výzkumů a rozhovorů s odborníky.

Dotazník měl elektronickou podobu. Dotazník byl celkem navštíveno 191 respondentů. Dokončeno bylo 106 dotazníků.

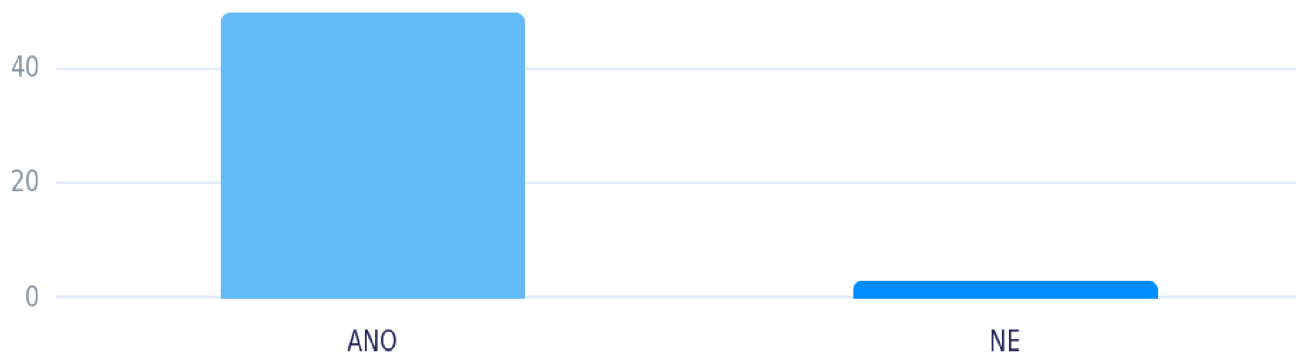
5.7 PRŮBĚH VÝZKUMU

Výzkum obsahuje několik fází. Příprava výzkumu probíhala během listopadu a prosince roku 2021. V prosinci 2021 byl také realizován předvýzkum. Dotazníky a byly rozeslány v elektronické podobě pedagogům, kteří vyučují na základních školách a mají zkušenosti s distančním vzděláváním žáků se SPU. Data byla následně zpracována a vyhodnocena v průběhu měsíce února 2022.

6 VYHODNOCENÍ A VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Položka č.1 -Učíte žáky se specifickými poruchami učení?

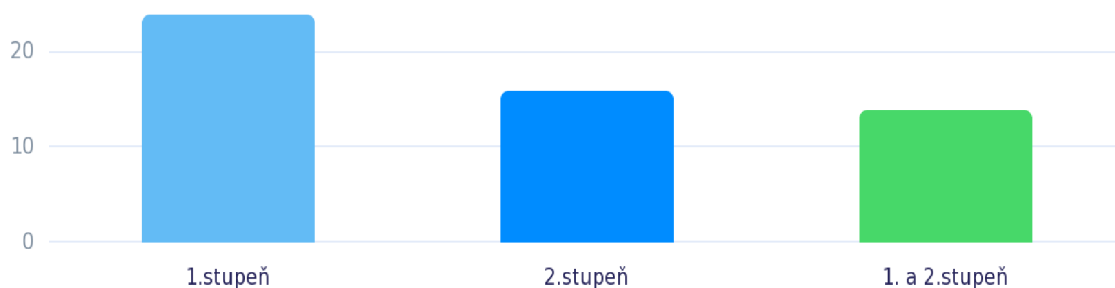
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
ANO	100	94,3%
NE	6	5,7%

Graf č.1 znázorňuje praktické zkušenosti respondentů se žáky se specifickými poruchami učení. 100 respondentů učí žáky se SPÚ (94,3 %), 6 respondentů neučí žáky se SPÚ.

Položka č.2 -Na kterém stupni ZŠ učíte?

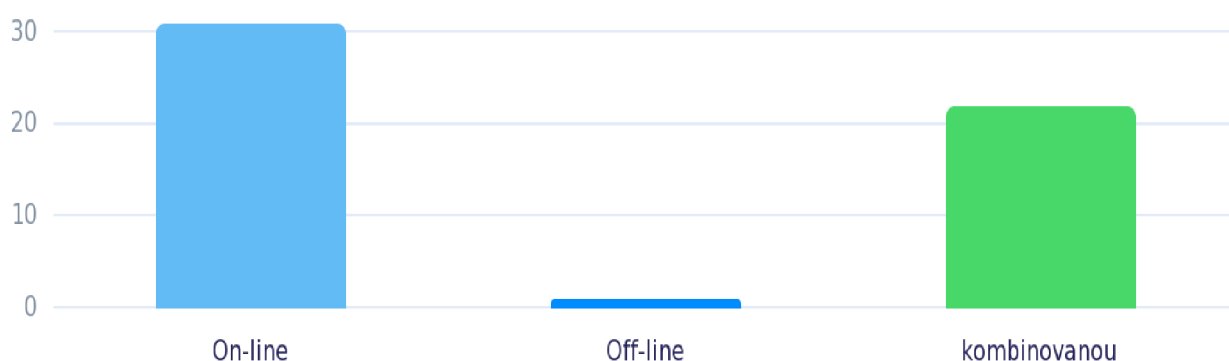
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
1.stupeň	48	45,3%
2.stupeň	32	30,2%
1. a 2.stupeň	28	26,4%

Graf č.2 znázorňuje zastoupení pedagogů podle stupně ZŠ. Většinu respondentů (45,3 %) tvoří učitelé prvního stupně ZŠ. (30,2 %) tvoří učitelé druhého stupně ZŠ a (26,4 %) respondentů učí na prvním i druhém stupni ZŠ.

Položka č.3 - Jakou metodu distančního vzdělávání využíváte nejčastěji?

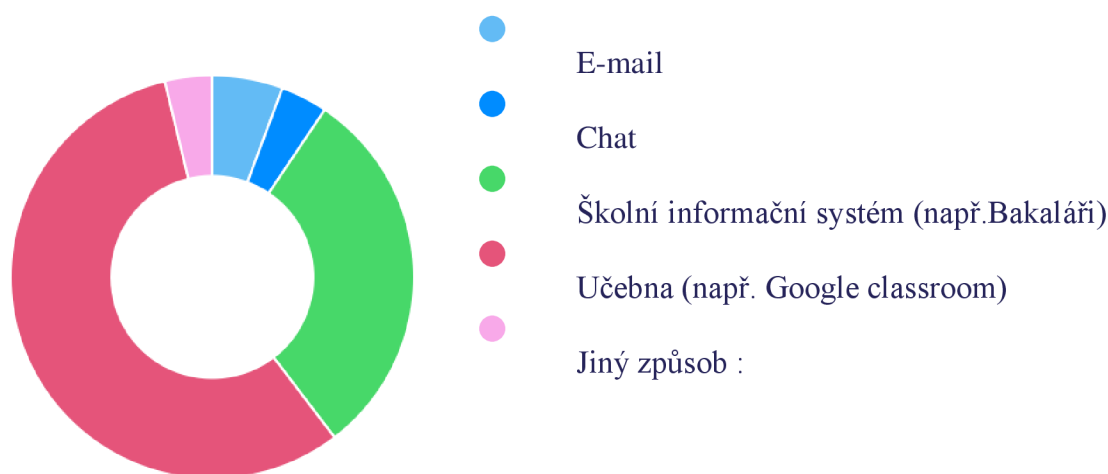
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
On-line	62	58,5%
Off-line	2	1,9%
kombinovanou	44	41,5%

Graf č.3 znázorňuje metody distančního vzdělávání respondentů. Nadpoloviční většina (58,5 %) respondentů využívá On-line metodu distančního vzdělávání. (41,5 %) respondentů využívá kombinovanou formu a pouze 1,9 % formu Off-line.

Položka č.4 Jaký způsob online komunikace jste využívali nejčastěji?

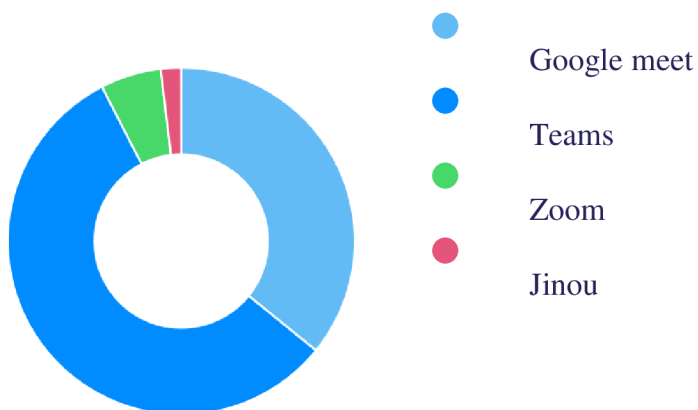
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
E-mail	6	5,7%
Chat	4	3,8%
Školní informační systém (např. Bakaláři)	32	30,2%
Učebna (např. Google classroom)	60	56,6%
Jiný způsob :	4	3,8%

Graf č.4 znázorňuje způsob Online komunikace nejčastěji využívaný respondenty. Nadpoloviční většina (56,6 %) respondentů využívá učebny, druhým nejčastěji používaným způsobem (30,2 %) je školní informační systém, emailem komunikuje nejčastěji 5,7 % respondentů, Chat využívá 3,8 % a ostatní způsoby komunikace pouze 3,8 %.

Položka č.5 Jakou platformu využíváte nejčastěji?

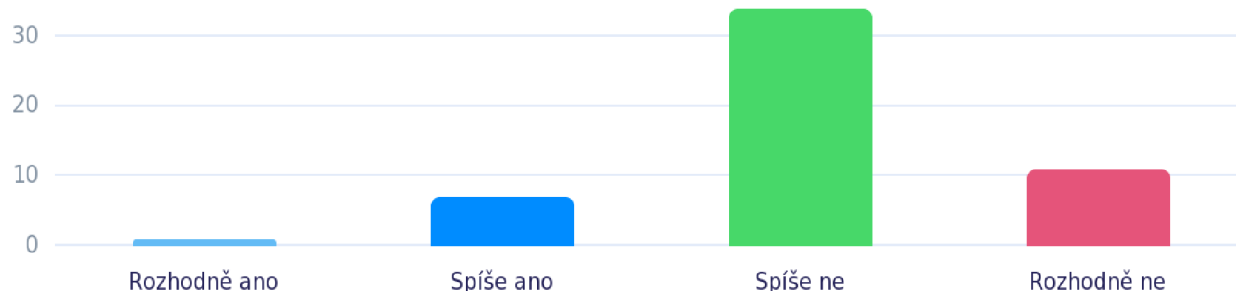
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Google meet	38	35,8%
Teams	60	56,6%
Zoom	6	5,7%
Jinou	2	1,9%

Graf č.5 ukazuje jaká platforma je u respondentů používaná nejčastěji. Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů využívá platformu Teams (56,6 %) , jako druhá nejčastěji používaná platforma je Google meet (35,8 %), Zoom používá 5,7 % respondentů a Jinou pouze 1,9 %.

Položka č.6 Měli žáci se SPU problémy s přihlášením na on-line výuku ?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Rozhodně ano	2	1,9%
Spíše ano	14	13,2%
Spíše ne	68	64,2%
Rozhodně ne	22	20,8%

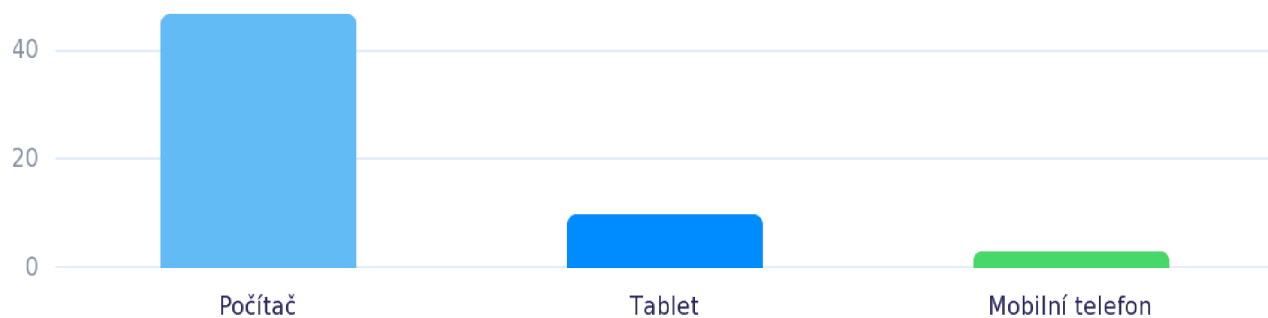

Graf č.6 z grafu je patrné, že většina žáků se SPU (64,2 %) neměla výraznější problémy s přihlášením na on-line výuku, 20,8 % problémy neměla vůbec, podle 13,2 % respondentů spíše měli žáci se SPU problémy s přihlášením a 1,9 % si myslí, že rozhodně měli problémy s přihlášením.

Položka 7 Jaké zařízení preferovali žáci se SPU při distanční výuce?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Počítač	94	88,7%
Tablet	20	18,9%
Mobilní telefon	6	5,7%

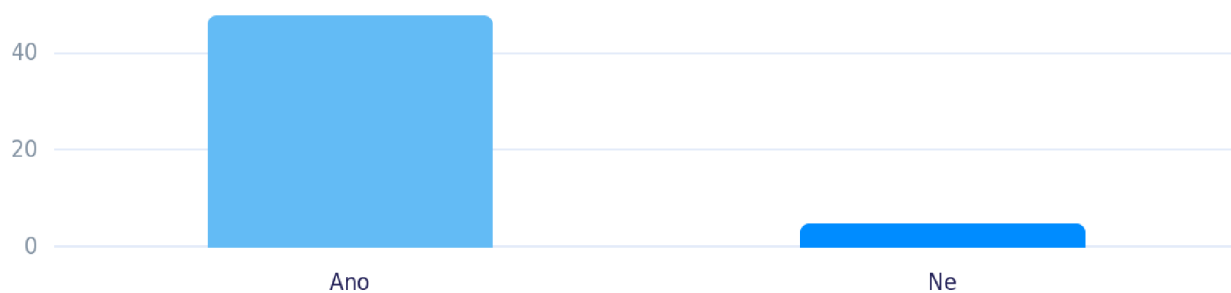

Graf č. 7 z grafu je patrné že naprostá většina (88,7 %) žáků se SPU využívá k distanční výuce počítač, tablet využívá 18,9 % a mobilní telefon 5,7 %.

Položka č.8 Byli žáci poučeni o základech bezpečného chování na internetu?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Ano	96	90,6%
Ne	10	9,4%

Graf č.8 data uvedená v tomto grafu ukazují, že 90,6 % žáků bylo poučeno o základech bezpečného chování na internetu a pouze 9,4 % poučeno nebylo.

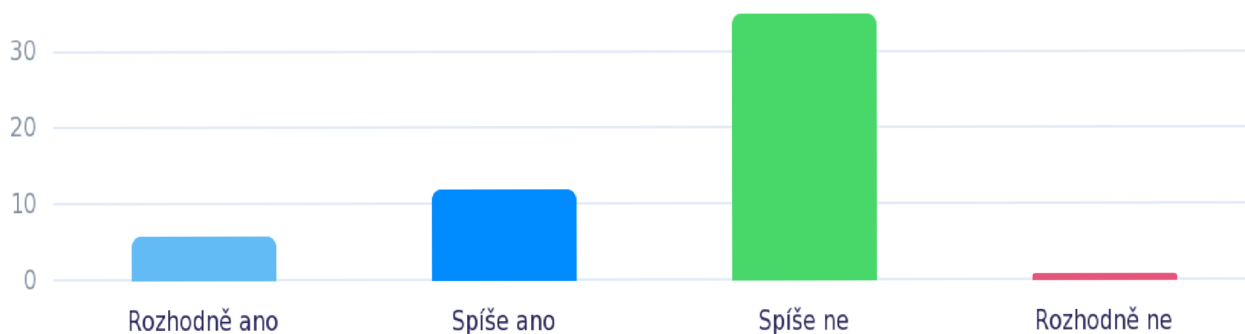
Položka č.9 Jakým způsobem odevzdávali žáci se SPU zadané úkoly?

Vlastní odpovědi:

- (10x) Classroom
- Přes msg, email, M-teams
- (6x) Přes rodiče
- (13x) Přes učebnu
- (4x) Příloha do zpráv
- (8x) Školní informační systém
- (11x) Učebna
- (4x) Učebna, mail
- Vše jsme kontrolovali on-line, společně
- Vyfocené, on-line cvičení s vyhodnocením
- Dle jejich specifikace, formou emailu, audio, foto, psané. Popřípadě osobní.
- Email, učebna
- (6x) do bakalářů
- Do Google classroom
- (6x) elektronicky
- (22x) Email
- Email, chat
- Email, zpráva, nahráním souboru do učebny
- Chat, nahrávka do učebny
- Nafotili a poslali
- (4x) nahráli soubory do učebny

Položka č.10 Potřebovali žáci se SPU pomoc další osoby?

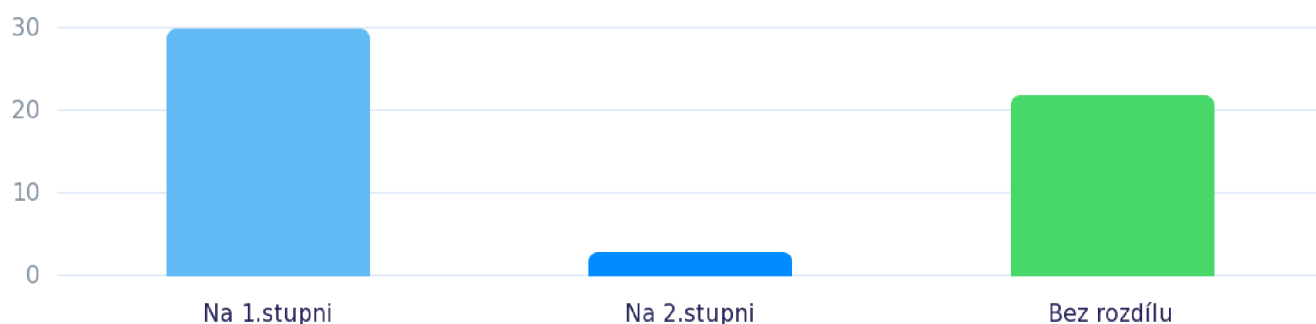
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Rozhodně ano	12	11,3%
Spíše ano	24	22,6%
Spíše ne	70	66,0%
Rozhodně ne	2	1,9%

Graf č.10 znázorňuje že podle 66,0 % respondentů, žáci se SPU spíše nepotřebují pomoc další osoby, 22,6 % si myslí že pomoc spíše potřebují, 11,3 % respondentů uvedlo že pomoc rozhodně potřebují a pouze 1,9 % uvedlo že žáci se SPU pomoc rozhodně nepotřebují.

Položka 11 Na kterém stupni ZŠ byla distanční výuka náročnější pro žáky se SPU?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Na 1.stupni	60	56,6%
Na 2.stupni	6	5,7%
Bez rozdílu	44	41,5%

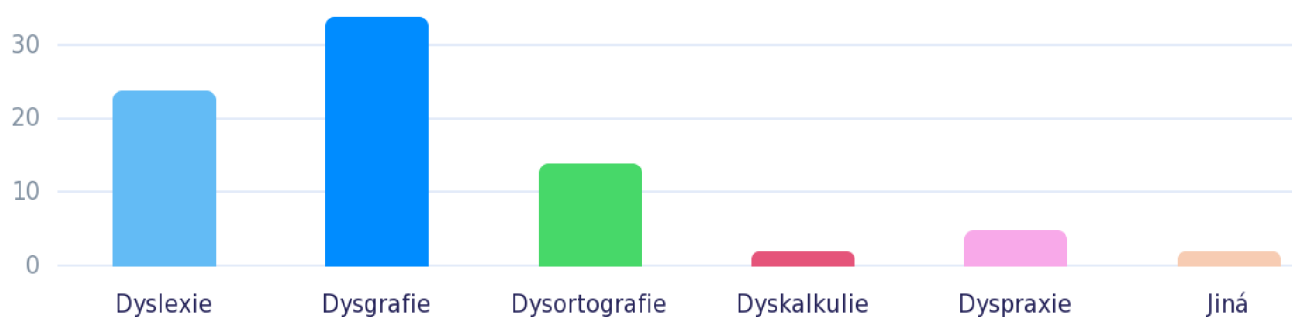

Graf č.11 vyjadřuje názor respondentů , že distanční výuka byla náročnější pro žáky se SPU na 1.stupni ZŠ (56,6 %), 41,5 % respondentů si myslí, že náročnost je bez rozdílu a pouze 5,7 % respondentů si myslí, že distanční výuka je náročnější na 2.stupni.

Položka 12 Jaká specifická porucha učení byla na přípravu nejnáročnější?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Dyslexie	48	45,3%
Dysgrafie	68	64,2%
Dysortografie	28	26,4%
Dyskalkulie	4	3,8%

Dyspraxie	10	9,4%
Jiná	4	3,8%

Graf č.12 znázorňuje jaká specifická porucha učení byla na přípravu nejnáročnější. Nadpoloviční většina respondentů uvádí Dysgrafii (64,2 %) jako nejnáročnější SPU, dále je to Dyslexie(45,3 %), Dysortografie (26,4 %), Dyspraxie (9,4 %) , Dyskalkulie (3,8 %) a jiné SPU pouze 3,8 %.

Položka 13 Jakou formu výuky jste využívali nejčastěji u žáků se SPU?

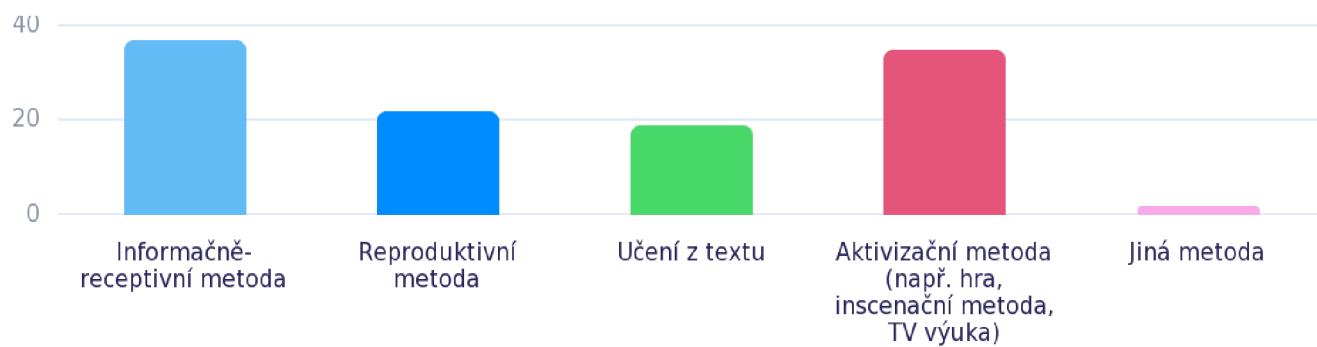
ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Individuální výuka	24	22,6%
Hromadná výuka	86	81,1%
Individualizovaná výuka	6	5,7%
Diferencovaná výuka	4	3,8%
Jiná forma výuky	2	1,9%

Graf č.13 ukazuje , že nejčastěji využívanou formou výuky je výuka hromadná (81,1 %), dále výuka individuální (22,6 %), třetí nejčastější formou je výuka individualizovaná (5,7 %), diferencovanou formu výuku využívá 3,8 % a jinou formu pouze 1,9 %.

Položka č.14 Jakou výukovou metodu jste využívali nejčastěji u žáků se SPU?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Informačně-receptivní metoda	74	69,8%
Reproduktivní metoda	44	41,5%
Učení z textu	38	35,8%
Aktivizační metoda (např. hra, inscenační metoda, TV výuka)	70	66,0%
Jiná metoda	4	3,8%

Graf č.14 znázorňuje nejčastěji využívané výukové metody u žáků se SPU. Jako velmi využívanou metody respondenti označují informačně-receptivní metodu (69,8 %) a aktivizační metodu (66,0 %). Reprodukční metodu používá 41,4 % respondentů a učení z textu 35,8 %. Jiná metodu uvedlo pouze 3,8 %.

7 SHRNU TÍ VÝZKUMU

Prováděný průzkum odhalil rozdílnost distanční výuky na školách v okrese Hodonín. Školy využívají odlišné metody při distanční výuce. Jdou školy, které používají všechny dostupné programy a metody v rámci vzdělávacího procesu (platformu, email, chat, hovor), na druhé straně jsou školy, které preferují výuku off-line, nebo pouze prostřednictvím zadávání úkolu přes email. Průzkum však naznačuje postupné zavádění ICT id o těchto škol.

Nejčastěji využívaným programem pro on-line distanční výuku jsou ucelené platformy s učebnou, nebo školní informační systém. Výzkum také odhalil, že žáci se SPU ve většině případů nepotřebují pomoc druhé osoby při distanční výuce. Specifické poruchy učení v českém jazyce jsou nejvíce náročné na přípravu a realizaci distanční výuky.

8 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ

H1 Žáci se specifickými poruchami učení na základních školách jsou při distanční výuce vzdělávání častěji On-line formou než formou Off-line. Z výzkumného šetření vyplývá, že žáci základních škol jsou vzdělávání v nadpoloviční většině 58,5 % častěji On-line formou distanční výuky (viz. graf č.3). 41,5 % je vzděláváno formou kombinovanou a pouze 1,9 % Off-line formou vzdělávání. Platnost stanovené hypotézy se tedy potvrdila.

H2 Distanční vzdělávání je náročnější pro žáky se SPU než pro ostatní žáky. Z výzkumného šetření vyplývá (viz. graf č.10), že žáci se SPU nepotřebovali pomoc další osoby při distanční výuce, Spíše ne uvedlo 66,0 % a rozhodně ne 1,9 %. Žáci neměli ani problémy s přihlášením (viz. Graf č.6). Bylo také zjištěno, že i pro žáky se SPU pedagogové nejčastěji využívali hromadnou výuku (81,1 %) a individuální výuku využívalo pouze 22,6 %. Tato hypotéza se tedy nepotvrdila.

H3 Pro žáky se specifickými poruchami učení na 1.stupni je distanční výuka náročnější než pro žáky 2.stupně. Z výzkumného šetření vyplývá, že 56,6 % respondentů skutečně uvádí 1.stupeň jako náročnější (viz. graf č.11), 41,5 % nevidí rozdíl a pouze 5,7 % respondentů uvádí, že distanční výuka byla náročnější pro 2.stupeň. Tato hypotéza se tedy také potvrdila.

H4 Více náročné na přípravu distanční výuky jsou poruchy učení v českém jazyce než jiné poruchy učení. Z výzkumného šetření vyplývá že příprava distanční výuky pro žáky se SPU v českém jazyce byla nejvíce náročná (viz. graf č.12), Dysgrafie (64,2 %), (Dyslexie) (45,3 %) a Dysortografie (26,4 %) což jsou SPU českého jazyka uvedla většina dotazovaných. Náročná na přípravu je také Dyspraxie 9,4 %, Dyskalkulii uvedlo 3,8 % a jiné 3,8 % dotazovaných. Tato hypotéza se tedy také potvrdila.

H5 Základní školy využívá pro On-line výuku platformu častěji MS-Teams než ostatní platformy. Z výzkumného šetření je patrné (viz. graf č.5), že nejčastěji využívanou platformou je MS Teams 56,6 %, velmi často používanou je také Google meet 35,8 %, Zoom používá 5,7 % a jinou pouze 1,9 % respondentů. Hypotéza se tedy potvrdila.

H6 Výuková metoda učení z textu je častěji používaná než metoda informačně-receptivní. Z výzkumného šetření vyplívá (viz. graf č.14), že nejčastěji využívanou metodou u žáků se SPU je informačně-receptivní metoda (69,8 %), další častou výukovou metodou je aktivizační metoda (66,0 %), reproduktivní metodu uvedlo (41,5 %) a učení z textu pouze 35,8 % respondentů. Hypotéza se tedy nepotvrdila.

9 DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Návrh realizace distanční výuky pro žáky se SPU

Název	Distanční výuka pro žáky se SPU
Realizace	Pedagogové. Žáci 4.ročníku ZŠ
Smysl	Pedagog využije vhodné metody a způsoby distančního vzdělávání. Obohatí se o znalost dostupných programů a aplikací vhodných k výuce.
Předpokládaný cíl	Získané informace použije ve výuce. Seznámí se s novou formou výuky. Získá praktické schopnosti pro efektivní výuku. Navázání kontaktu, rozdělení činností, spolupráce. Snadnější příprava výuky žáků se SPU. Práce s aplikacemi a programy. Zvýšení efektivity výuky.
Předpokládané činnosti	Reflexe získaných znalostí a dovedností Sbírání a třídění informací.
Organizace	Týmové vyučování
Předpokládané výukové metody	Vysvětlování Diskuze, dialog

	<p>Práce s učebnicí, knihou</p> <p>Vzdělávací videa</p> <p>Projektová metoda</p>
Předpokládané pomůcky	<p>Vizualizér</p> <p>PC</p> <p>Web-kamera</p> <p>ŠIS (např. Bakaláři)</p> <p>Internetová učebna (např. google classroom)</p>
Způsob hodnocení	<p>Průběžné hodnocení</p> <p>Společné hodnocení</p>

ZÁVĚR

Bakalářská práce zkoumala problematiku distančního vzdělávání u žáků základních škol se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín. Teoretická východiska práce se zaměřila na vymezení aspektu didaktiky ve vzdělávání. V návaznosti byly uvedeny didaktické metody a formy, popsána problematika specifických poruch učení u žáků. Rozebrali jsme nejvíce používané platformy pro online vzdělávání v České republice. Distanční výuka na základních školách je ve svých začátcích, její zavedení přišlo během epidemie Covid-19. Výzkumná část probíhala sestavením dotazníku, jemuž předcházelo prostudování odborné literatury a metodických příruček. Písemné dotazování odhalovalo názory pedagogů na distanční výuku, formy a metody výuky které využívali při distanční výuce.

Distanční vzdělávání se stalo nedílnou součástí vzdělávání dětí, mládeže a dospělých dnešní doby. Neustálý technologický pokrok nám nabízí velké množství vzdělávacích programů, které již dokáží v oblasti získávání znalostí a vědomostí plně nahradit formu prezenční.

Nutná orientace v informační technologii a ve světě programů, produktů a služeb obecně, napomáhá modernímu vzdělávání a poukazuje na význam informačního vzdělávání jako celoživotního procesu, který nemůže být nikdy považován za ukončený.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

GAVORA, Peter. *Výzkumné metody v pedagogice*. Brno: Paido, 1996. 130 stran. ISBN 80-85931-15-x

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005. 440 stran. ISBN 978-80-262-0982-9

JUCOVIČOVÁ, P., H. Žáčková, *Reedukace specifických poruch učení u dětí*. Praha: Portál, 2014. 176 stran. ISBN 978-80-262-0645-3

KALHOUS, Z., O. Obst a kolektiv. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009. 447 stran. ISBN 978-80-7367-571-4

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, *Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem*. Praha, 2020. 24 stran.

PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu jevů pedagogických*. Praha: Karolinum, 2011. 272 stran. ISBN 978-80-246-1916-3

SAK, P., J. MAREŠ, H. NOVÁ, V. RICHTER, K. SAKOVÁ a J. SKALKOVÁ, *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Praha: Portál, 2007. 296 stran. ISBN: 978-80-7367-230-0

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007. 328 stran. ISBN: 978-80-247-1821-7

ZELINKOVÁ, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha: Portál, 2001, 207 stran. ISBN: 80-7178-544-x

ZELINKOVÁ, Olga. *Poruchy učení*. Praha: Portál, 2003. 263 stran. ISBN: 80-7178-800-7

ZEMANOVÁ, Petra. *Jak si zachovat zdraví u počítače*. Computer press, 2001. 128 stran. ISBN: 80-7226-546-6

Seznam použitých zahraničních zdrojů

FRANK, Yitzchak. *Specific learning disabilities*. Oxford University Press, 2014. 328 stran, ISBN: 978-0199862955.

FREEMAN, Mary B. *Online teaching*. Independently published, 2020. 269 stran. ISBN: 979-8569103270

PIARANGELO, Robert. *Teaching students with Learning Disabilities*. Corwin. 2008. 192 stran. ISBN: 978-1412916011

Seznam použitých internetových zdrojů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2006 [cit. 2010-08-05]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/>

Bakaláři [online]. Bakaláři software s.r.o., ©2022 [cit. 2022-29-01]. Dostupné z: <https://www.bakalari.cz/>

Škola online [online]. Bakaláři software s.r.o., ©2022 [cit. 2022-27-01]. Dostupné z: <https://www.skolaonline.cz/>

Edupage.org [online]. aSc EduPage ©2022 [cit. 2022-29-01]. Dostupné z: <https://www.edupage.org/>

Edookit.com [online]. Edookit s.r.o. ©2022 [cit. 2022-29-01]. Dostupné z: <https://edookit.com/cs/>

Google Classroom [online]. Google ©2022 [cit. 2022-24-01]. Dostupné z: <https://classroom.google.com/h>

Moodle.org [online] Moodle tm ©2022 [cit. 2022-27-01]. Dostupné z: <https://moodle.org/>

Microsoft Teams [online] Microsoft ©2022 [cit. 2022-24-01]. Dostupné z: <https://www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-teams/group-chat-software/>

Zoom [online] Zoom Video Communications, Inc. ©2022 [cit. 2022-24-01]. Dostupné z: <https://zoom.us/>

SEZNAM ZKRATEK

SPU – Specifické poruchy učení

ZŠ – Základní škola

ŠIS – Školní informační systém

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A-Dotazník I

Příloha B-Fotogalerie IV

Příloha A – Dotazník

Didaktické aspekty distančního vzdělávání u žáků základních škol se specifickými poruchami učení

Dobrý den vážení pedagogové, jmenuji se Ivana Šimková a studuji ve 3. ročníku Speciální pedagogiku na UJAK Praha. V rámci mého výzkumného šetření, které slouží k realizaci mé bakalářské práce, bych Vás ráda požádala o vyplnění krátkého dotazníku. V mé práci zkoumám didaktické aspekty distančního vzdělávání u žáků základních škol se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín a také názory na jejich využitelnost ve výuce. Dotazník je zcela anonymní a informace z něj budou sloužit pouze pro účely vyhotovení bakalářské práce. Děkuji za Váš strávený čas

1. UČÍTE ŽÁKY SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ANO
- NE

2. NA KTERÉM STUPNI ZŠ UČÍTE?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

- 1. stupeň
- 2. stupeň
- 3. stupeň

3. JAKOU METODU DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VYUŽÍVÁTE NEJČASTĚJI?

- On-line
- Off-line
- Kombinovanou

4. JAKÝ ZPŮSOB ONLINE KOMUNIKACE JSTE VYUŽÍVALI NEJČASTĚJI?

Vyberte jednu odpověď

- E-mail
- Chat
- Školní informační systém (např. Bakaláři)
- Učebna (např. Google classroom)
- Jiný způsob:

5. JAKOU PLATFORMU VYUŽÍVÁTE NEJČASTĚJI?

Vyberte jednu odpověď

- Google meet
- Teams

- Zoom
- Jinou:

6.MĚLI ŽÁCI SE SPU PROBLÉMY S PŘIHLÁŠENÍM NA ON-LINE VÝUKU?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
-

7. JAKÉ ZAŘÍZENÍ PREFEROVALI ŽÁCI SE SPU PŘI DISTANČNÍ VÝUCE?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Počítač
- Tablet
- Mobilní telefon
- Jiné:

8.BYLI ŽÁCI POUČENI O ZÁKLADECH BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ NA INTERNETU?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Ano
- Ne

9. JAKÝM ZPŮSOBEM ODEVZDÁVALI ŽÁCI SE SPU ZADANÉ ÚKOLY?

10. POTŘEBOVALI ŽÁCI SE SPU POMOC DALŠÍ OSOBY?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

11. NA KTERÉM STUPNI ZŠ BYLA DISTANČNÍ VÝUKA NÁROČNĚJŠÍ PRO ŽÁKY SE SPU?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Na 1.stupni
- Na 2.stupni

- Bez rozdílu

12. JAKÁ SPECIFICKÁ PORUCHA UČENÍ BYLA NA PŘÍPRAVU NEJNÁROČNĚJŠÍ?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

- Dyslexie
- Dysgrafie
- Dysortografie
- Diskalkulie
- Jiné

13. JAKOU FORMU VÝUKY JSTE VYUŽÍVALI NEJČASTĚJI U ŽÁKŮ SE SPU?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

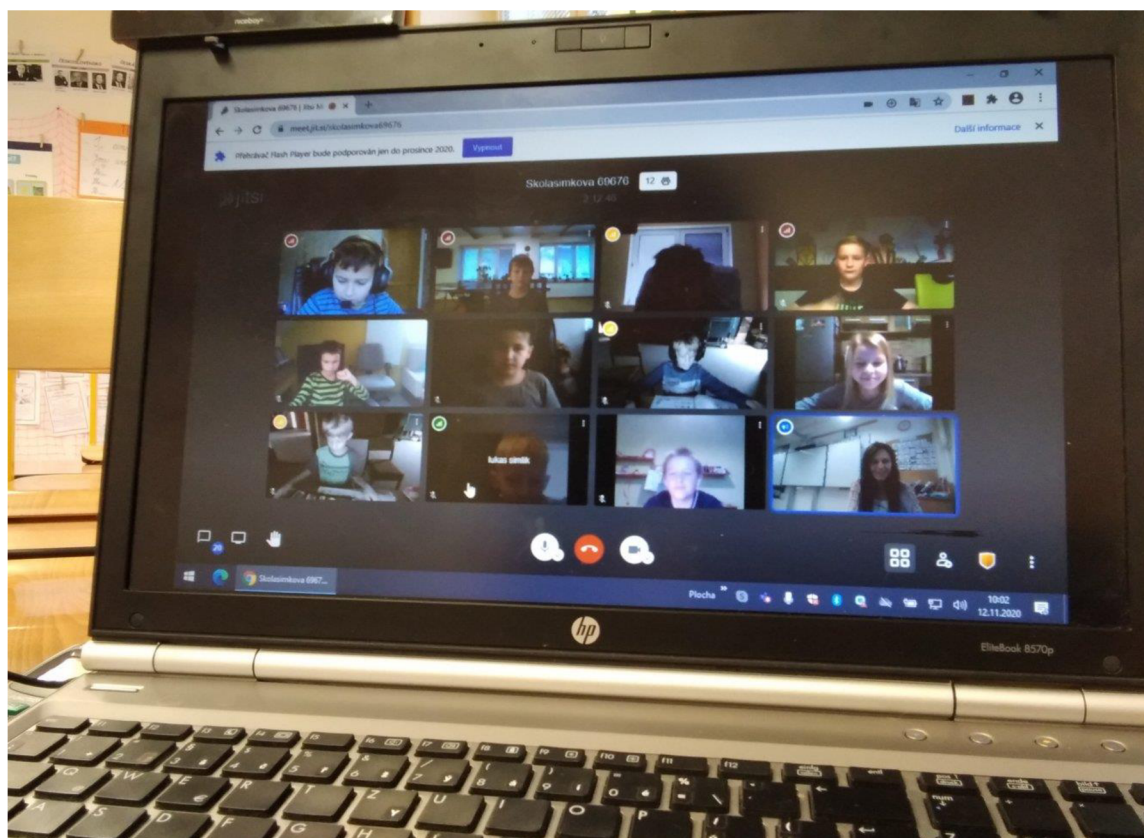
- Individuální výuka
- Hromadná výuka
- Individualizovaná výuka
- Diferencovaná výuka
- Jiná forma výuky

14. JAKOU VÝUKOVOU METODU JSTE VYUŽÍVALI NEJČASTĚJI U ŽÁKŮ SE SPU?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

- Informačně-receptivní metoda
- Reproductivní metoda
- Učení z textu
- Aktivizační metoda (např. hra, inscenační metoda, TV výuka)

Příloha B: Fotografie

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Ivana Šimková

Obor: Speciální pedagogika

Forma studia: kombinované

Název práce: Didaktické aspekty distančního vzdělávání u žáků základních škol se specifickými poruchami učení v okrese Hodonín

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh: 44

Celkový počet stran příloh: 5

Počet titulů českých použitých zdrojů:

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů:

Počet internetových zdrojů:

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Stárek Ph.D., MBA, DBA